

gemeente
Zuidplas

Sportvisie gemeente Zuidplas 2011

vitaal met sport!

Inhoudsopgave

1.	Inleiding	3
2.	Beleidsontwikkelingen in de sport	3
3.	Visie op sport in de gemeente Zuidplas	4
4.	Sportbeleid 2011-2014	5
5.	Sportaccommodaties.	6
6.	Beheer en beleidsinstrumenten	9
7.	Financiële instrumenten	10
8.	Subsidies en gemeentegarantie	11
Bijlage 1	Overzicht sportvoorzieningen Zuidplas	13
Bijlage 2	Overzicht sportaccommodaties	15
Bijlage 3	Overzichten van huidige uitgaven	17

1. Inleiding

Huidige situatie

Op 1 januari 2010 is de gemeente Zuidplas ontstaan uit een fusie van de gemeenten Nieuwerkerk aan den IJssel, Zevenhuizen-Moerkapelle en Moordrecht. Er is voor gekozen om het sportbeleid, accommodatie- en beheersbeleid met bijbehorende uitgangspunten van deze gemeenten in de eerste jaren tot 1 januari 2012 ongewijzigd te handhaven. De subsidiering van verenigingen uit de verschillende gemeenten is tot deze datum gebaseerd op de afzonderlijke subsidieverordeningen. Vanaf 1 januari 2012 zal subsidie worden verstrekt op basis van een nieuwe Algemene subsidieverordening voor de gemeente Zuidplas.

Naar een nieuw beleid

Bij de totstandkoming van deze sportnota is gebruik gemaakt van de eerder vastgestelde uitgangspunten, zoals aanpak van capaciteitsproblemen door herschikking van bestaande sportaccommodaties, omvormen van gras naar kunstgras en benutten van cofinanciering met rijksoverheid. Verder is gebruik gemaakt van informatie uit kennismakingsgesprekken met een groot aantal verenigingen en bijeenkomsten met het maatschappelijk middenveld in september en december 2010.

Integrale benadering

In de afgelopen tijd is de maatschappelijke betekenis van sport enorm toegenomen. Gemeentelijk sportbeleid is meer dan het alleen aanleggen en onderhouden van voorzieningen. Sport is een belangrijk sociaal bindmiddel met raakvlakken met andere beleidsterreinen als het jeugdbeleid, ouderenbeleid, gezondheidsbeleid en vrijwilligersbeleid.

Ook in het Wmo-beleidsplan wordt onderkend dat sport een belangrijke maatschappelijke rol kan vervullen. Hierin wordt gesteld dat wij zodanige voorwaarden willen scheppen dat sportverenigingen onder zo optimaal mogelijke omstandigheden activiteiten kunnen ontplooiën.

Doelgroepen

Verder is rekening gehouden met het beleid zoals dit tot en met heden is uitgezet door de voormalige fusie gemeenten. Dit uit zich ondermeer in de keuze van de doelgroepen voor sportstimulering: jeugd en jongeren, ouderen, mensen met een beperking en minder draagkrachtigen. Sportstimulering is ook een onderdeel van het lokaal gezondheidsbeleid.

Verenigingsondersteuning

Tevens wordt ingezet op verenigingsondersteuning door deelname aan de Impuls Brede Scholen met het instellen van combinatiefuncties. De impuls is een cofinanciering van rijksoverheid en gemeente om combinatiefuncties in te stellen. Deze functionarissen zijn werkzaam bij het onderwijs en tevens bieden zij ondersteuning bij sportverenigingen. Zij vormen de brugfunctie tussen basisscholen en sportverenigingen met als doelstelling de sportstimulering.

2. Beleidsontwikkelingen in de sport

In dit hoofdstuk wordt een korte schets aangegeven van de beleidsontwikkelingen op nationaal, regionaal en lokaal niveau die van belang zijn voor deze nota.

Nationaal.

In het regeerakkoord van september 2010 is het volgende opgenomen.

“Sport heeft een belangrijke functie in de maatschappij en de economie. Kinderen en jongeren kunnen zich dankzij sport gezonder en socialer ontwikkelen. Volwassenen en ouderen die sporten blijven fitter en gezonder. Het zijn vooral scholen, sportverenigingen en sportclubs, het liefst zo dicht mogelijk bij mensen in de buurt, die deze positieve impuls mogelijk maken. Het kabinet streeft naar meer sportlessen in basis-, beroeps- en voortgezet onderwijs. Het kabinet zal met de VNG (Vereniging van Nederlandse gemeenten) bevorderen hoe sport en sportvoorzieningen bij wijkplannen een integraal onderdeel kunnen worden van het verbeteren van de leefbaarheid.

Samenwerking tussen de overheid, de sportsector en het bedrijfsleven is nodig om topsport en breedtesport in Nederland te bevorderen.”

In 2009 is het in samenwerking met het ministerie van VWS en de sportbonden NOC/NSF in breed verband mogelijk gemaakt om te starten met Combinatiefuncties. Deze functionarissen zijn aangesteld bij één werkgever en worden ingezet bij het onderwijs en sportverenigingen. Hoofddoelen zijn een stimulering van sportdeelname door middel van bewegingsonderwijs en kadervorming bij verenigingen. Ook dient er binnen de combinatiefunctie aandacht te zijn voor cultuurbevordering. Daarnaast is in 2010 het begrip Maatschappelijke Stage ingevoerd. Middelbare scholieren moeten vanaf het schooljaar 2011/2012 minimaal 30 uur verplicht als onderdeel van hun opleiding vrijwilligerswerk doen voor minimaal 30 uur. Sportverenigingen kunnen hiervan eveneens gebruik maken.

Regionaal.

De gemeente Zuidplas ligt op korte afstand van de stadregio Rotterdam. De gemeente Rotterdam richt zich naast de vele projecten voor breedtesport ook op de topsporters. Schaalvoordeel speelt hierbij een belangrijke rol. De Rotterdamse wijk Nesseland heeft geen of weinig sportvoorzieningen. De verwachting is dat er een vraag van “de burens” zal ontstaan naar sportaccommodaties. De provincie Zuid-Holland zet zich vooral in voor breedtesport. Dit doet ze door het subsidiëren van activiteiten van de stichting Sportservice Zuid-Holland. Sportservice Zuid-Holland ondersteunt gemeenten bij het ontwikkelen van breedtesportbeleid.

Lokaal.

In de huidige gemeente Zuidplas is nog geen sportbeleid vastgesteld. Tot nu toe is het sportbeleid van de drie voormalige gemeenten uitgevoerd. Uitgangspunten in het huidige sportbeleid geven mede richting aan de nieuwe sportnota. In de nieuwe subsidieverordening is sprake van harmonisatie en herziening van subsidies aan sportverenigingen. In het sportbeleid van de voormalige gemeentes was veel aandacht voor deelname aan en kwaliteit van breedtesport. Investeren in goede accommodaties is hierbij van groot belang. Met de vorming van de gemeente Zuidplas is gerekend met een toename van de bevolkingsomvang. De vergrijzing in de Zuidplas gaat ook door, want het aantal 65-plussers stijgt van 15% in 2008 naar 25,6% in 2040.

In de samenleving en daarmee ook in onze gemeente is overgewicht een groeiend probleem, want het aantal mensen dat dikker is, blijft toenemen. Ook is er sprake van een stijging van ernstig overgewicht bij jongeren. Binnen het lokaal gezondheidsbeleid is het voorkomen van Obesitas een belangrijk aandachtspunt. Ter bestrijding van Obesitas en als sportbevordering zijn er verder combinatiefuncties ingevuld. Met de aanstelling van combinatiefunctionarissen als schakel tussen sportverenigingen en basisscholen wil de gemeente een bijdrage leveren aan de sportbevordering en een kwalitatieve impuls leveren aan het bewegingsonderwijs aan basisscholen en kadervorming bij verenigingen.

Sportstimulering krijgt vorm door de deelname aan het boven genoemde nationale project met combinatiefuncties. Daarnaast organiseert de gemeente een sportweek waar nieuwe sporten in voorkomen. Deze sportweek wordt nu alleen nog in Nieuwerkerk aan den IJssel georganiseerd. Indien scholen dat willen kan dit ook in Moordrecht en Zevenhuizen Moerkapelle georganiseerd worden. De gemeente organiseert een sportmiddag voor gehandicapten uit de hele Zuidplas in samenwerking met een aantal sportverenigingen, Gemiva, speeltuinvereniging, Platform Gehandicapten Zuidplas en de scholen voor voortgezet onderwijs. De gemeente ondersteunt waar mogelijk incidentele evenementen zoals de avondvierdaagse, sporttoernooien en sportieve evenementen.

3. Visie op sport in de gemeente Zuidplas

Voordat we kunnen bepalen welke doelstellingen de gemeente Zuidplas wil bereiken en welke acties daarop worden ingezet, dient duidelijk te zijn wat onze visie op sport is. De visie geeft het gewenste toekomstbeeld, waaruit bovendien het ambitieniveau blijkt. Een visie gaat per definitie uit van doelen die in de toekomst gerealiseerd moeten worden.

Visie

Op basis van de in het vorige hoofdstuk beschreven uitspraken over het sportbeleid, is de volgende visie geformuleerd:

--

De gemeente Zuidplas moet bestaan uit levendige, vitale dorpen. Vitale dorpen hebben een kwalitatief goed en een toegankelijk aanbod van sportverenigingen, sportaccommodaties en sportstimuleringsactiviteiten, aansluitend bij de wensen en behoeften van de inwoners. Daarmee levert sport een positieve bijdrage aan een gezonde leefstijl, de leefbaarheid en vitaliteit van de dorpen binnen de gemeente Zuidplas. De gemeente geeft prioriteit aan breedtesport.

toelichting

Met deze visie gaan wij een stap verder ten opzichte van het huidige sportbeleid. Het huidige beleid staat hoofdzakelijk in teken van verplaatsing en vernieuwing van bestaande sportparken. Verder is er sprake van een verbreding van de visie en is de beoogde sociale cohesie een onderdeel van de visie. Op dit moment ligt de nadruk vooral op de instandhouding van voorzieningen. Met het huidige beleid willen wij nadrukkelijk uitspreken, dat wij uitgaan van een kwalitatief goed aanbod. Sportstimuleringsactiviteiten zijn tot nu toe veelal aanbodgericht.

Als verenigingen of individuele sporters topsport kunnen en willen bedrijven zal de gemeente waar mogelijk ondersteunen. Onder sport verstaat de gemeente alle sporten die onder NOC NSF vallen.

Binnen de genoemde visie willen wij een omslag maken naar een goede mix met vraaggerichte activiteiten. Deze wens komt nu ook in de visie tot uitdrukking. Een grotere rol wordt gezien voor de verantwoordelijkheid van sportverenigingen. Met onder meer de combinatiefuncties willen we hieraan een bijdrage leveren aan de kadervorming van de vereniging.

Voor ons sportbeleid gelden de volgende uitgangspunten:

1. Ondersteuning waar mogelijk en noodzakelijk van de sportverenigingen
2. Realistisch beleid dat praktisch uitvoerbaar is, uitgaande van de financiële mogelijkheden;
3. Integraal sportbeleid, sportbeleid raakt de diverse terreinen van het WMO-beleid
4. Stimuleren van georganiseerde en ongeorganiseerde sportdeelname;
5. Een zo hoog mogelijke sportdeelname door alle inwoners wordt bevorderd
6. Er moet sprake zijn van een transparant gemeentelijk subsidiebeleid.

4. Sportbeleid 2011 - 2014

De relatie sport en WMO

De gemeente wil dat alle inwoners, jong en oud, met of zonder beperking mee kunnen doen in Zuidplas. Centraal in deze visie staat dat iedereen in Zuidplas actief deelneemt aan de samenleving. Een breed aanbod aan diensten en activiteiten moet het voor alle inwoners mogelijk maken om te kunnen participeren, en aantrekkelijk om te willen participeren.

Sportbeleid raakt verschillende prestatievelden van de WMO (Wet op de Maatschappelijke Ondersteuning):

- prestatieveld 1: het bevorderen van sociale samenhang en leefbaarheid in dorpen, wijken en buurten (jeugd- en jongerenbeleid);
- prestatieveld 2: het preventief ondersteunen van (probleem)jeugdigen;
- prestatieveld 4: het ondersteunen van vrijwilligers;
- prestatieveld 5: het bevorderen van deelname van ouderen en mensen met een beperking aan het maatschappelijke verkeer.

Voorstellen

1. De gemeente scheidt voorwaarden waardoor sportverenigingen als vitale sportorganisaties zich sterk profileren met een aantrekkelijk vraaggericht aanbod.

2. De gemeente wil dat sporten en bewegen mogelijk is in alle dorpen.
3. De gemeente wil dat in 2014 het percentage van de bevolking dat actief aan sport of bewegen doet minimaal gelijk is aan het percentage uit het periodiek te houden GGD-onderzoek.
4. De gemeente ondersteunt verenigingen in het op peil houden van het verenigingskader.
5. De gemeente wil inwoners die vanwege functiebeperkingen moeilijker toegang hebben tot het sportaanbod, waar mogelijk en noodzakelijk ondersteunen

5. Sportaccommodaties

Inleiding.

De sportaccommodaties vormen de 'hardware' van de sport. In het gemeentelijk beleid zal worden nagestreefd dat zoveel mogelijk verschillende verenigingen van accommodaties gebruik kunnen maken. Samenwerking tussen verenigingen is hiervan een onderdeel.

Huidige situatie.

De gemeente heeft vooral een voorwaardenscheppende rol ten aanzien van accommodaties en voorzieningen in de openbare ruimte. De gemeente is in veel gevallen verantwoordelijk voor de realisatie en instandhouding van sportaccommodaties en speelterreinen. Binnen deze hoedanigheid speelt natuurlijk op de eerste plaats de kwaliteit van de accommodaties een rol, maar, als dit mogelijk is, zeker ook de kwantiteit. Er wordt gestreefd naar een goede balans tussen kwaliteit, kwantiteit en financiële haalbaarheid.

Het sportaccommodatiebeleid van de afzonderlijke gemeenten voor de herindeling van 1 januari 2010, is niet eenduidig. Harmonisatie is noodzakelijk. Verschillen zijn er vooral bij de buitensport. Er zijn verschillen bij het beheer en onderhoud van de gemeentelijke buitensportaccommodaties. Daarnaast zijn er nieuwe ontwikkelingen in de sport, zoals het gebruik van kunstgras, waar de gemeente nog geen beleid op heeft ontwikkeld.

De situatie in de binnensport was tot voor kort helder: bijna alle gemeentelijke binnensport accommodaties zijn eigendom van de gemeente, met uitzondering van MFC De Zuidplas in Moordrecht en het gymnastieklokaal in Zevenhuizen. Groot onderhoud aan binnensport accommodaties is in handen van de gemeente. Uitzondering is zalencentrum Swanla in Zevenhuizen. De exploitatie incl. dagelijks onderhoud is in handen van zelfstandige stichtingen.

De gemeente bepaalt met de exploitant de hoogte van de verhuurtarieven. De beheerstichtingen bepalen op welke uren sportverenigingen mogen trainen in een gymzaal of sporthal. Ook hier zijn actuele ontwikkelingen gaande. In de komende jaren wordt een nieuwe sporthal op het Sportpark kleine Vink in Nieuwkerk gerealiseerd, die eigendom is van de gemeente. De verantwoordelijk voor de exploitatie wordt ondergebracht bij een beheerstichting.

Verder zijn er de bestaande stichtingen die op vrijwel gelijke wijze het beheer verzorgen van 3 multifunctionele sportcomplexen. In twee gevallen (Moerkapelle en Zevenhuizen) is er sprake van een combinatie met een dorpshuisfunctie.

In de volgende paragraaf brengen we het huidige aanbod en de vraag aan sportaccommodaties in kaart, en relateren we deze aan de huidige en toekomstige vraag. Vervolgens doen we voorstellen om het sportaccommodatiebeleid eenduidiger te maken. We streven naar harmonisatie met waar mogelijk het behouden van positieve verschillen. Ten slotte wordt een kader aangegeven waarbinnen de nieuwe ontwikkelingen geplaatst kunnen worden.

Waaruit bestaat het aanbod?

Er is als volgt onderscheid te maken in het aanbod aan sportvoorzieningen. Als wordt gekeken naar eigendom, is er onderscheid tussen:

- Gemeentelijke voorzieningen;
- Particuliere, niet commerciële verenigingsaccommodaties;
- Commerciële accommodaties.

Daarnaast is er onderscheid te maken tussen binnen- en buitensportaccommodaties.

Bij de binnensport gaat het om:

1. Multifunctionele binnensportaccommodaties:
 - Sporthallen
 - Sportzalen
 - Gymlokalen
2. Monofunctionele binnensportaccommodaties:
 - Zwembad
 - Fitness accommodaties.

Bij de buitensport gaat het om:

1. Accommodaties (velden, kleedkamers en clubhuis) waar verenigingen sporten
2. Openbare speel- en sportgelegenheden. (*in deze nota verder buiten beschouwing gelaten*)

Huidige situatie binnensportaccommodaties

Voor een overzicht van de beschikbare binnensportaccommodaties zie bijlage 3a.

De bezettingsgraad is een belangrijke toetssteen om te bepalen of een accommodatie aansluit bij de vraag. De praktische bezettingsgraad (mogelijk verhuurbare uren per zaaldeel per jaar) vanaf 2011 laat zien dat in kwantitatieve zin het aanbod meer dan voldoende is.

In kwalitatieve zin is het aanbod niet optimaal omdat sportverenigingen die een groter vloeroppervlak en meer hoogte nodig hebben om te trainen en competitie te spelen volgens de landelijke sportnormen, niet (altijd) terecht kunnen in geschikte ruimtes. Het gaat hier om een aantal zaalsporten. Met de in 2011 te realiseren tweede sporthal in Nieuwerkerk op het Sportpark Kleine Vink is het aanbod optimaal in kwantitatieve zin.

Bijna alle binnensportaccommodaties zijn eigendom van de gemeente en worden verhuurd beheerstichtingen en aan derden. Het gymnastieklokaal aan de Nederveenlaan in Zevenhuizen is eigendom van derden en kent vaste gebruikers.

De verhuur van gemeentelijke binnensportaccommodaties in Nieuwerkerk wordt uitgevoerd door de Stichting Polderbad in Nieuwerkerk. Het multifunctionele sportcentrum de Zuidplas in Moordrecht is eigendom van de Stichting Zuidplas. Hierover zijn afspraken gemaakt via een subsidieovereenkomst. Gebleken is dat uit de afspraken onvoldoende blijkt wie precies welke verantwoordelijkheden heeft. Ook zijn de richtlijnen voor het tariefbeleid en het reglement verhuur onvoldoende op elkaar afgestemd.

Een viertal Stichtingen is verantwoordelijk voor het beheer en onderhoud van de multifunctionele binnensportaccommodaties. De afdeling OW voert over het algemeen het groot onderhoud uit. Soms wordt dat door de stichting zelf geregeld en financiert de gemeente het onderhoud op basis van een meerjarenonderhoudsplan. Er zijn meerjarenplanningen die aan de hand van jaarlijkse inspecties kunnen worden bijgesteld.

Onder de sporttechnische onderdelen verstaan we de sport- en gymnastiekinventaris. De sport- en gymnastiekinventaris in de gemeentelijke gymnastieklokale is eigendom van de gemeente. Er wordt een jaarlijkse inspectie in opdracht van de beheerder uitgevoerd door een bedrijf, dat ook een overzicht maakt van de materialen die de komende vijf jaar aan vervanging toe zijn.

Huidige situatie buitensportaccommodaties

Voor een overzicht van de beschikbare buitensportaccommodaties zie bijlage 3b.

Om te bepalen of het huidige aanbod voldoende is, dient gekeken te worden naar de behoefte aan buitensportaccommodaties. Om dit objectief te meten, hanteren we de normen van de landelijke sportbonden om het noodzakelijk aantal velden per vereniging te berekenen.

In kwantitatief opzicht lijkt er geen noodzaak te zijn tot uitbreiding van de veld/baancapaciteit.

Met het omzetten van natuurgrasvelden in kunstgrasvelden is ook een grotere capaciteit haalbaar.

In kwalitatief opzicht is er een verbetering van de voetbal- en tennisaccommodaties wenselijk in Zevenhuizen en Moerkapelle.

Met de Stichting Exploitatie Sportpark Dorrestein is een huurovereenkomst afgesloten voor de verhuur van de velden en kleedkamers die worden gebruikt door VV Nieuwerkerk (voetbalvereniging). Het groot onderhoud/renovatie wordt uitgevoerd door de gemeente. Het dagelijks onderhoud wordt uitgevoerd door de beheerstichting. Het overig groot onderhoud en renovatie wordt projectmatig aanbesteed. Een dergelijke constructie is in de andere dorpen (nog) niet aanwezig.

Kwaliteit sportaccommodaties

Een belangrijke voorwaarde om te kunnen sporten is dat de accommodatie kwalitatief in orde is. Om de kwaliteit te kunnen beoordelen, kan gekeken worden naar een scala aan aspecten, die vooral gericht zijn op de staat van onderhoud en het functioneel gebruik. Het voldoen aan NOC/NSF normen (op het gebied van onderhoud, inrichtingseisen etc), speelt hierbij een belangrijke rol. Accommodaties dienen hieraan te voldoen om het voor sportverenigingen mogelijk te maken competitie te mogen spelen.

Toegankelijkheid

Een specifiek aspect van de functionele kwaliteit van een sportvoorziening is of deze toegankelijk is voor mensen met een beperking.

Wettelijk is de fysieke toegankelijkheid van openbare gebouwen voor mensen met een beperking beschreven. Met fysieke toegankelijkheid wordt bedoeld dat een openbaar gebouw toegankelijk en doorgankelijk moet zijn. Toegankelijk betekent dat de entree tot het gebouw gewaarborgd is, en doorgankelijk dat het gebouw in zijn gebruik toegankelijk is. In de praktijk wordt een sportaccommodatie als toegankelijk beoordeeld wanneer mensen in een rolstoel er gebruik van kunnen maken. Bij een sportaccommodatie moet vooral rekening worden gehouden met aspecten als de entree, gangen, kleedkamers, douches & toiletten, tribune, vloerbedekking (niet te glad/niet te stroef) en deuren.

Bij de gemeentelijk binnensportaccommodaties, zijn alle sporthallen en sportzalen toegankelijk voor rolstoelgebruikers. Twee gymzalen in Nieuwerkerk (Goudmos en Kroonkruid) zijn niet aangepast.

Op de gemeentelijke sportvelden wordt vrijwel niet door mensen met een fysieke beperking gesport. Alleen de hockeyvereniging in Nieuwerkerk heeft een G-team. Verder heeft de Jeu de Boules club Nieuwerkerk mogelijkheden voor mensen met een beperking.

Huidige situatie multifunctioneel gebruik

In de binnensport is het gebruikelijk dat meerdere sporten gebruik maken van dezelfde sportvloer. Binnensportaccommodaties als gymzaal, sportzaal en sporthal zijn daarom per definitie multifunctionele accommodaties. In de buitensport worden de accommodaties nog nauwelijks multifunctioneel gebruikt. Terwijl het ruimtebeslag in de buitensport veel groter is dan in de binnensport.

In het gemeentelijk sportbeleid is opgenomen dat een multifunctioneel gebruik van de sportparken zal leiden tot meer levendigheid. Geen enkele sportvereniging in Zuidplas deelt structureel haar accommodatie met een andere organisatie. Voorkomen moet worden, dat de velden vooral als hangplek door jongeren gebruikt worden, wat gepaard gaat met overlast (zwerfvuil, glas). De (verwachte) overlast leidt ertoe dat verenigingen huiverig zijn tot medegebruik van de velden door derden.

Een sportpark kan op diverse manieren multifunctioneler worden gemaakt:

- Toevoegen van nieuwe voorzieningen die door nieuwe doelgroepen worden gebruikt (bijvoorbeeld voorzieningen voor individuele sporters of een sport bso);
- Intensiever gebruik van de huidige voorzieningen. Hierbij moet vooral worden gedacht aan gebruik door andere doelgroepen, op andere tijden dan de sportverenigingen (zoals scholen, bedrijven, kinderopvang of buurtsport).

Om de huidige voorzieningen intensiever te gebruiken wordt vooral kunstgras ingezet ter vervanging van natuurgras. Kunstgras biedt mogelijkheden om de gebruiksintensiteit te verhogen waardoor meerdere doelgroepen kunnen sporten op een veld zonder dat dit de kwaliteit benadeelt.

Voorstellen

1. De gemeente wil de multifunctionaliteit van de binnen- en buitenaccommodaties vergroten door vooral de huidige voorzieningen intensiever te laten gebruiken door andere doelgroepen.
2. De gemeente wil bij vervanging van natuurgras overgaan tot aanleg van kunstgras in verband met de verdubbeling van de bespeelbare capaciteit.
3. De gemeente hanteert de planningsnormen en de kwaliteitseisen van NOC*NSF om de capaciteit en de kwaliteit voor binnen- en buitensport te bepalen. Om de ruimte in Zuidplas efficiënt en effectief te benutten, faciliteert de gemeente geen overcapaciteit;
4. Daar waar sprake is van overcapaciteit bij accommodaties die eigendom zijn van de gemeente, maakt de gemeente afspraken maken met de verenigingen om het gebruik van te optimaliseren;
5. Organisaties uit Zuidplas hebben voorrang bij het huren van accommodaties die eigendom zijn van de gemeente
6. De gemeente stimuleert waar mogelijk sporten en bewegen door de genoemde doelgroepen.
7. De gemeente wil dat de sportaccommodaties zoveel mogelijk toegankelijk zijn voor mensen met een beperking
8. Bij het onderzoek naar de realisatie van nieuwe accommodaties nemen we als uitgangspunt mee dat de richtlijn NEN 1814 (norm voor toegankelijkheid van gebouwen en buitenruimten) en het handboek voor toegankelijkheid in acht worden genomen.
9. We willen dat bij de realisatie van de sportvoorzieningen in de MFC, daadwerkelijk rekening wordt gehouden met de toegankelijkheid voor sporters en/of toeschouwers (tribune) met een beperking.

6 Beheer en beleidsinstrumenten

De gemeente heeft een aantal instrumenten om de verantwoordelijkheden ten aanzien van het beheer, het onderhoud en de exploitatie van een sportaccommodatie te organiseren. Deze zijn beheersmatig in diverse contracten en overeenkomsten met de sportverenigingen uiteengezet. Beleidsmatig zijn vooral het tariefbeleid, het kwaliteitsbeleid en het beleid betreffende multifunctioneel gebruik van sportaccommodaties van belang.

Contracten en overeenkomsten

De gemeente heeft met de verenigingen verschillende contracten en overeenkomsten afgesloten. In de overeenkomsten zijn verschillen waarneembaar tussen:

- Het eigendom van de voorzieningen;
- De aard van de overeenkomst;
- De contractduur;
- De vergoedingen ten aanzien van het gebruik.
- De verantwoordelijkheden ten aanzien van het onderhoud.

Ten aanzien van de aard van de overeenkomst zijn er drie varianten:

Recht van opstal

Indien sprake is van een voorziening waarvan de aanleg is gefinancierd door een ander dan de gebruiker, maar die gesitueerd is op grond die niet in eigendom is van de gebruiker.

Gebruiksovereenkomst

Indien sprake is van een voorziening waarvan de aanleg is gefinancierd door een ander dan de gebruiker, maar waar met de gebruiker bijzondere afspraken zijn gemaakt ten aanzien van vergoeding en (onderhouds)taken.

Huurovereenkomst.

Indien sprake is van een voorziening waarvan de aanleg is gefinancierd door een ander dan de gebruiker die ten behoeve van het gebruik daarvan een vergoeding betaalt.

Huidige situatie organisaties met recht van opstal

Voor alle clubgebouwen en kleedaccommodaties van de sportverenigingen in Zuidplas zijn opstalrechten zijn afgesloten met een looptijd van 25 tot 30 jaar. Uit een inventarisatie van de rechten van opstal is gebleken dat er verschillen zijn in de hoogte van de retributie die verenigingen al dan niet betalen en in de afspraken bij beëindiging van het recht van opstal. Deze zijn historisch bepaald. Alle verenigingen zijn zelf verantwoordelijk voor het beheer en groot onderhoud/renovatie van hun eigen clubhuis/kantine.

Hoewel een kunstgrasveld een opstal is, zijn hiervoor geen rechten van opstal gesloten. Daardoor is de gemeente, door natrekking, eigenaar van de kunstgrasvelden.

Huidige situatie organisaties met een gebruiksovereenkomst.

Met de VV Groenenweg, VV Moerkapelle, Korfbalvereniging IJsselvogels, VV Moordrecht, VV Nieuwerkerk, Hockeyvereniging Nieuwerkerk (nieuwe veldje) een gebruiksovereenkomst voor de velden afgesloten.

Met uitzondering van de verenigingen in Nieuwerkerk verzorgen de vereniging zelf het reguliere, dagelijks onderhoud van de velden.

Voorstellen

1. De gemeente stelt een integraal accommodatiebeleid op, waarbij multifunctioneel gebruik het uitgangspunt is.
2. De gemeente hanteert de NOC/NSF- en ISO kwaliteitsnormen voor de sportaccommodaties
3. Indien de gemeente eigenaar wordt/blijft van de grond en de sportaccommodaties, dan worden die verhuurd aan de beheerstichtingen of verenigingen.
4. Voor het beheer en onderhoud worden beheerstichtingen opgericht.
5. De verenigingen zijn eigenaar van de kantines op de sportaccommodaties.
6. Gemeente maakt het mogelijk om het beheer zo efficiënt en effectief mogelijk uitvoeren door het uniform op laten stellen van meerjarenonderhoudsplannen en gezamenlijk aanbesteden van onderhoud.
7. De gemeente stelt (standaard)huurovereenkomsten op voor de verhuur van de accommodaties.

8. De gemeente stelt met beheerstichtingen een dienstverleningsovereenkomst op waarin exact de uit te voeren activiteiten zijn beschreven op het gebied van het sporttechnisch beheer.

7 Financiële instrumenten

Financiële instrumenten worden in de sport ingezet om de sport betaalbaar en toegankelijk te houden.

Huidige situatie tarieven

Tarieven zijn de vergoeding die de gemeente aan de gebruiker vraagt voor het gebruik van een gemeentelijke sportaccommodatie. Tarieven zijn in veel gevallen indirecte subsidies omdat de gebruiker een deel van de kostprijs van de accommodatie betaalt.

In de voormalige fusiegemeentes zijn de diverse tarieven verschillend. Dat heeft ook te maken met het beheer van de accommodaties. In samenwerking met gebruikers en beheerders streeft de gemeente naar een uniformering van huren in een termijn van 2 jaar, mede tegen de achtergrond van een mogelijke overgangstermijn.

Verenigingen kunnen zelf inkomsten verwerven om huur dan wel gebruiksvergoeding te betalen. Middelen hiervoor zijn o.a. contributies, sponsoring, toernooien, acties.

Er komen verschillende varianten voor. In het ene dorp doet de vereniging het onderhoud en ontvangt daarvoor een vergoeding van de gemeente. In het andere dorp doet de gemeente het onderhoud en betaalt de vereniging een huurvergoeding.

Voorstellen

1. De gemeente stemt de richtlijnen over het tariefbeleid, het reglement verhuur en de huurovereenkomsten met de sportverenigingen op elkaar af, om te komen tot een uniform verhuurbeleid met uniforme huurprijzen voor organisaties uit Zuidplas. Organisaties buiten Zuidplas en commerciële organisaties betalen een hoger tarief.
2. De gemeente is voorstander van de volgende verdeling tussen gemeente en verenigingen als het gaat om de aanleg en beheer/onderhoud van sportaccommodaties:
 - Aanleg gebeurt door de gemeente, waarbij de gemeente eigenaar blijft van de grond en de velden en gebouwen met uitzondering van de kantines.
 - Beheer/onderhoud gebeurt door de verenigingen met behulp van een beheersstichting

8 Subsidies en gemeentegarantie

Een subsidie is een bedrag dat een vereniging of stichting ontvangt van de gemeente om een activiteit uit te voeren. De criteria en toewijzing van subsidies zijn gebaseerd op de nieuwe algemene subsidieverordening voor de gemeente Zuidplas vanaf 2012.

Huidige situatie subsidies

Een aantal verenigingen heeft met behulp van een garantie van de gemeente en het waarborgfonds sport investeringen kunnen doen in kantines en kleedkamers. Ook hier zijn verschillen per dorp. De stichtingen die de multifunctioneel gemeentelijke sportaccommodaties beheren en exploiteren krijgen een exploitatiesubsidie en een bedrag voor het groot onderhoud. Momenteel worden deze twee bedragen gezamenlijk als subsidie gezien.

Een aantal verenigingen krijgt een zogenaamde accommodatiesubsidie.

Gemeentegarantie

Het verlenen van gemeentegarantie is een instrument waarmee een vereniging een voorziening kan realiseren, zonder dat een direct beslag op de gemeentelijke middelen en begrotingspositie wordt gelegd.

Bij het verlenen van een gemeentegarantie stelt de gemeente zich borg, maar levert ze geen directe financiële bijdrage aan een instelling. Doordat de gemeente (deels) garant staat voor de aflossing van de lening, kan een (sport)vereniging een lening bij een bank verkrijgen. Hiermee wordt realisatie van de betreffende voorziening mogelijk, en vervuld de gemeente via de garantieverlening daardoor een voorwaardenscheppende rol.

Het beleid op het gebied van gemeentegaranties is vastgelegd in het gemeentelijk Treasurystatuut. Hierin is bepaald dat gemeentegaranties uitsluitend worden verstrekt ter uitoefening van de publieke taak. De raad is binnen de wettelijke kaders autonoom om te bepalen welke activiteiten tot de publieke taak van de gemeente behoren. Het statuut regelt eveneens dat bij het verstrekken van garanties mogelijk zekerheden worden geëist, zoals bijvoorbeeld de vestiging van het hypotheekrecht. Hiermee beoogt de gemeente de gemeentelijke risico's zoveel mogelijk te beperken.

Er is een gemeentelijke procedure ontwikkeld om te bepalen of een vereniging in aanmerking komt voor een gemeentegarantie. Primair geeft de afdeling MO inhoudelijk aan of ondersteuning door de gemeente gewenst is. In overleg met de afdeling Financiën wordt beoordeeld of het verstrekken van een gemeentegarantie het juiste instrument is. Vervolgens vindt financiële toetsing plaats. Het College besluit over het verstrekken van een gemeentegarantie. De afdeling Financiën toetst gedurende de looptijd van de geldlening jaarlijks of de vereniging nog voldoet aan de gestelde garantievoorzieningen, en of de vereniging in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen.

Op dit moment heeft de gemeente bij 2 exploitanten van sportaccommodaties en 4 verenigingen een gemeentegarantie verstrekt. De totale restschuld is circa € 1.700.000,-. In sommige gevallen staat de gemeente garant voor 100% van de aflossing van de geldlening; in andere gevallen voor 50%. In het laatste geval staat de Stichting Waarborgfonds Sport (SWS) voor de overige 50% garant.

Voorstellen

1. De gemeente wil een eenduidig subsidiebeleid.
2. De gemeente hanteert het uitgangspunt dat sportverenigingen primair verantwoordelijk zijn voor de realisatie, onderhoud en renovatie van kantines. (geschrapte kleedkamers)
3. De gemeente ziet kleedkamers als een basisvoorziening om te kunnen sporten en willen door middel van een gemeentegarantie de verenigingen ondersteunen bij investeringen op dit gebied.
4. De normen van NOC*NSF zijn daarbij leidraad. Bij kleedkamers bij voetbalaccommodaties hanteren we de normen van de KNVB.
5. De gemeente is bereid om garant te staan voor investeringen door sportverenigingen onder de volgende voorwaarden:
 - a. een sportvereniging dient aangesloten te zijn bij NOC*NSF
 - b. Om te toetsen of het gemeentelijk belang is gediend, stellen we dat de leden van de sportvereniging voor minimaal 75% uit Zuidplas komen
 - c. het gemeentelijk risico wordt beperkt tot 50% van de geldlening en voor de overige 50% wordt door de vereniging een beroep gedaan op de SWS.

Bijlage 1 De sportverenigingen in de gemeente Zuidplas

Autosport	AMC The Skymasters, Moordrecht
Badminton	Badmintonclub Nieuwerkerk a/d IJssel Badmintonvereniging Enthos, Moerkapelle Badmintonvereniging Zevenhuizen
Basketbal	De Waterdragers, Nieuwerkerk a/d IJssel
Biljarten	Biljartclub Moordrecht Biljartvereniging Centrum, Nieuwerkerk a/d IJssel Biljartvereniging East-End, Moordrecht Biljartvereniging Hof van Holland, Zevenhuizen Biljartvereniging Moerkapelle Biljartvereniging Rust Wat, Nieuwerkerk a/d IJssel
Bridge	BC IJsselbridge, Nieuwerkerk a/d IJssel Bridgeclub Never Down, Moordrecht Bridgeclub Zevenhuizen Bridgeschool Ton Boef, Nieuwerkerk a/d IJssel Damesbridgeclub Troef Vrouw, Moordrecht De Nieuwerkerkse Bridgeclub ANBO bridgeclub in dorps huis De Batavier
Gymnastiek	NGV, Nieuwerkerk a/d IJssel Gymnastiekvereniging TuMo, Moordrecht OSS-Be Fit, Zevenhuizen Tarzan/Jazztar, Moerkapelle
Hengelsport	Hengelsportvereniging Moordrecht Hengelsportvereniging Zevenhuizen-Moerkapelle
Hockey	Nieuwerkerkse Hockeyclub De IJssel
IJssport	IJsclub Moordrecht Zevenhuizense IJsclub IJsclub Hitland
Jeu de Boules	Jeu de Boules Club Nieuwerkerk
Karate	Karate Vrienden Club Peek, Nieuwerkerk
Korfbal	Christelijke Korfbalvereniging Nieuwerkerk Korfbalvereniging IJsselvogels, Moordrecht
Rolschaatsen	Rolschaatsvereniging Rolling '90, Moerkapelle
Schaaksport	Schaakvereniging Moerkapelle Schaakvereniging Nieuwerkerk a/d IJssel
Tafeltennis	Nieuwerkerkse Tafeltennisclub Tafeltennisvereniging IJsselvogels Moordrecht Tafeltennisvereniging Zevenhuizen-Moerkapelle
Tennis	Tennisclub Nieuwerkerk Tennisclub Zevenhuizen Tennisvereniging Love '70, Moerkapelle Tennisvereniging Moordrecht
Vecht- verdedigingssport	Budoclub Geisha, Nieuwerkerk a/d IJssel

Voetbal	Voetbalvereniging Groeneweg, Zevenhuizen Voetbalvereniging Moerkapelle Voetbalvereniging Moordrecht Voetbalvereniging Nieuwerkerk
Volleybal	Moordrechtse Volleybal Club VC Nesselande, Zevenhuizen Volleybalvereniging Capelle Nieuwerkerk
Wielersport	Tourclub Zevenhuizen '80
Zaalvoetbal	Zaalvoetbalvereniging IJsselvogels, Moordrecht Zaalvoetbalvereniging Margriet, Nieuwerkerk aan den IJssel
Zwemmen	Zwem- en waterpolovereniging Orka '97, Moordrecht Trimzwemclub Aquatrim, Nieuwerkerk a/d IJssel Zwemvereniging Van Vliet - Barracuda

Bijlage 2 Overzicht sportaccommodaties in de gemeente Zuidplas

Bijlage 2a: Overzicht binnensportaccommodaties

Het multifunctionele aanbod bestaat uit vijf sporthallen, één sportzaal en zeven gymzalen.	Aantal zaaldelen	Eigenaar
Sporthal Parkzoom	2	Gemeente
Sporthal Kleine Vink	2	Gemeente, nog niet
Sporthal Zuidplas	1	Gemeente
Sporthal Swanla	3	Gemeente
Sporthal Op Moer	3	Gemeente
Sportzaal Comenius	2	Gemeente
Gymlokaal Esse Zoom		Gemeente
Gymlokaal Kroonkruid		Gemeente
Gymlokaal Goudmos		Gemeente
Gymlokaal Beethovenln.		Gemeente
Gymlokaal Zuidplas		Stichting
Gymlokaal Nederveenln.		Particulier

Naast de bovenstaande accommodaties zijn er monofunctionele binnensportaccommodaties

Accommodatie	Oppervlakte/aantal banen	Eigenaar/exploitant
Zwembad Polderbad	25 meter binnenbad c.a. Buitenbad van plm. 1100 m2	gemeente/stichting
Zwembad Zuidplas	25 meter bad	stichting/Sportfondsen

Het particulier aanbod van accommodaties.

Accommodatie	Oppervlakte/aantal banen	Eigenaar/exploitant
Zwembad Koormolen	25 meter bad	Particulier
Fitness Achmea Health		Particulier
Fitness De Reiger		Particulier
Fitness Zuidplas		Particulier
Fitness Swanla		Particulier

Bijlage 2b: Overzicht buitensportaccommodaties

Locaties	Gebruiker	Aantal velden / banen	Aantal gebouwen	Eigendom ⁵
In de gemeente zijn 4 sportparken, in elk dorp één. *				
Sportpark Dorrestein Nieuwerkerk	Voetbalvereniging Nieuwerkerk	4 kunstgrasvelden, 2 grasvelden	18kleedkamers , clubgebouw, tribune	Velden: gemeente; Gebouw en tribune: vereniging Kleedkamers gemeente
	Korfbalvereniging CKV	3 kunstgrasvelden grasveld	clubhuis, kleedkamers (gedeeld met JBC)	Velden: gemeente; Gebouw: vereniging
	Tennisvereniging Nieuwerkerk	9 banen +3 minibanen	clubhuis + blaashal	Banen, gebouw en blaashal: vereniging
	Hockey vereniging Nieuwerkerk	Half kunstgrasveld 2 kunstgrasvelden	clubhuis met kleedruimtes	Velden gemeente Gebouw vereniging
Sportpark Kleine Vink Nieuwerkerk (in ontwikkeling)	Jeu de Boulesvereniging Nieuwerkerk		Diverse nog te bouwen clubgebouwen	Eigendom nog nader te bepalen. Beheer bij stichting i.o.
	Tennisvereniging Nieuwerkerk			
	Hockey vereniging Nieuwerkerk			
	Korfbal vereniging Nieuwerkerk			
Sportpark Van 't Verlaat Zevenhuizen	Voetbalvereniging Groeneweg	2 grasvelden 1 kunstgrasveld	1 kantine en 7 kleedkamers	Banen en gebouwen: gemeente
	Tennisvereniging Zevenhuizen	6 banen	1 kantine en 2 kleedkamers	Banen: gemeente Gebouwen: vereniging
Sportpark De Wilde Veenen Moerkapelle	Voetbalvereniging Moerkapelle	3 grasvelden	1 kantine en 6 kleedkamers	Velden: gemeente Gebouw: vereniging
	Tennisvereniging Love'70	5 banen	1 kantine kleedkamers	Banen en gebouw: vereniging
Sportpark Het Lage Moordrecht	Rolschaatsverng. Voetbalvereniging Moordrecht	1 grasveld 1 kunstgrasveld	9 kleedkamers, clubgebouw, tribune.	Velden: gemeente; Gebouwen: vereniging.
	Tennisvereniging Moordrecht	6 banen	Kantine en 2 kleedkamers	Banen: gemeente Kantine: vereniging
Sportcomplex Sportlaan	Korfbalvereniging IJsselvogels Moordrecht	2 kunstgrasvelden	1 kantine en 4 kleedkamers	Banen: gemeente Gebouwen: vereniging

* Tevens kent Nieuwerkerk een 18 holes besloten golfbaan

Bijlage 3 Diverse overzichten van huidige uitgaven